

Täysistunto

Torstai 11.6.2020 klo 16.00—18.32

2.2. Suullinen kysymys perustuslakivaliokunnan kantojen noudattamisesta kriisimekanismeihin osallistumisessa (Sari Essayah kd)

Suullinen kysymys SKT 82/2020 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Anu Vehviläinen: Tästä teemasta on myös muita kysymyksiä muilla ryhmillä, ja kysymys on myös kristillisten eduskuntaryhmällä. — Edustaja Essayah.

Keskustelu

16.12 Sari Essayah kd: Arvoisa rouva puhemies! Hallitus on toiminut kyseenalaisesti siinä, että se leimasi koko asiakirjan vaiteliaisuuden piiriin, eli ei pelkästään rahoituskehysneuvotteluita, joissa on ihan oikein suojella näitä Suomen neuvottelupositioita, vaan myöskin tämän elpymisrahaston, joka on historiallisen suuri ja johon liittyy monia ongelmia — niin perussopimukseen liittyviä ongelmia kuin Suomen perustuslakivaliokunnan esille tuomia ongelmia — ja joka on muuttamassa unionin suuntaa ihan toisenlaiseksi, velka- ja tulonsiirtounioniksi, sellaiseksi, jolle suomalaiset eivät ole antaneet mandaattia. Tämän asiakirjan hallitus halusi kokonaisuudessaan laittaa vaiteliaisuuden piiriin. Tässä on tapahtunut se virhe, ja toivonkin, että hallitus myöntää tämän virheensä ja toteaa, että näin ei voi jatkossa menetellä.

Mutta näissä kriisirahoituksissa on tapahtunut myöskin muita kyseenalaisia asioita. Hallitus on esimerkiksi sivuuttanut perustuslakivaliokunnan kannan siitä, että näissä Euroopan vakausmekanismin kriisilainoissa olisi pitänyt vaatia talouspoliittista ehdollisuutta. Miksi näin ei olla menetelty, ja minkä tähden me emme eduskunnassa ole saaneet [Puhemies koputtaa] vielääkään vastausta siihen kysymykseen, [Puhemies: Aika!] onko Suomi ollut ensimmäisten joukossa liittymässä näihin takauslainoihin? Perustuslakivaliokunta edellytti, että ei olisi.

16.14 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Vielä kerran tämä kokonaisuus: Siis kyseessä on nyt neuvottelutavoitteita sisältävä asiakirja, monivuotinen rahoituskehys, jonka kautta jaetaan myös tämä EU:n elpymisrahaston rahoitus. On aivan tavanmukaista, että kun asiakirjaan sisältyy neuvottelutavoitteita ja kenties kantoja, joissa on myöskin toisten maitten tavoitteita, niin tähän pyydetään eduskunnalta vaiteliaisuutta. Näin on menetelty muun muassa viime vaalikaudella vuonna 2018, nyt meneillään oleviin rahoituskehysneuvotteluihin liittyen. Koko asiakirja on pyydetty vaiteliaisuuden piiriin edellisen hallituksen toimesta, ja se on siellä edelleen, ja näin, edustaja Essayah, on menetelty myös tämän asiakirjan osalta. [Sari Essayahin välihuuto] Mutta kun tästä asiasta nousi eduskunnassa keskustelu osittain edus-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 92/2020 vp

kunnan omien menettelytapojen johdosta, niin valtioneuvosto avasi osia tästä asiakirjasta pois vaiteliaisuuden piiristä, eli olemme myös kuulleet sitä pyyntöä, mikä eduskunnasta tuli, ja sen lisäksi jo oma-aloitteisesti annoimme tiedotteen, jolla avasimme laajempaan kansalaiskeskusteluun näitä elpymisrahastoon [Puhemies koputtaa] liittyviä, kiistämättä tärkeitä asioita.

Puhemies Anu Vehviläinen: Edustaja Essayah, lisäkysymys.

16.15 Sari Essayah kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edelleenkin minulle jäi epäselväksi se, onko hallitus noudattanut perustuslakivaliokunnan selkeää linjausta siitä, että Euroopan vakausmekanismista annettavien terveysperusteisten kriisilainojen kohdalla edellytettiin ihan selkeästi, että niissä on mukana talouspoliittinen ehdollisuus. Käsittääkseni Suomi on hyväksynyt tämän paketin, jossa ei ole mukana talouspoliittista ehdollisuutta.

Emme vielääkään ole saaneet vastausta siihen kysymykseen, että kun on tämä hyvin korkeariskisiä lainoja sisältävä takausrahasto ja perustuslakivaliokunta edellytti, että Suomi ei ensimmäisten joukossa ole sinne ilmoittautumassa, niin onko Suomi ilmoittautunut sinne ensimmäisten joukossa. Tähän emme ole saaneet eduskunnassa vastausta, vaikka useita kertoja olen sitä kysynyt täällä edelliseltä valtiovarainministeriltä. Kysyn nyt tätä koko hallitukselta: miksi hallitus salailee sitä, millä tavalla näihin kriisimekanismeihin Suomen hallitus on menossa mukaan, ja miksi ei anna eduskunnalle selkeitä tietoja?

16.16 Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on vakavista asioista kysymys, ja ei ole syytä luoda sellaista mielikuvaa, että asiassa olisi jotain epäselvää tai että asioita haluttaisiin peitellä. Sinänsä tämä varsinainen Euroopan pysyvää vakausmekanismia koskeva asia kuuluu valtiovarainministerille, mutta tiedän asiasta sen verran, että kyllä, perustuslakivaliokunnan kannat on huomioitu huolellisesti päätöksenteossa.

Euroryhmässä, joka asiaa käsitteli, päädyttiin siihen, että totta kai noudatetaan pysyvää vakausmekanismista tehtyä perussopimusta, mutta se ehdollisuus on nyt johtuen tästä koronakriisistä erilainen kuin eurokriisistä johtuen, ja kaikki varmaan tunnistamme sen, että tässä ei ole kysymyksessä nyt finanssikriisi, eurokriisi, vaan luonnonkatastrofiin verrattavissa oleva katastrofitilanne ja siinä yhteydessä tarvittava kriisiväline, jota käytetään. Mutta ehdollisuutta myös tähän EVM:n ennakolliseen lainoitukseen on olemassa, ja noudatamme hyvin huolellisesti eduskunnan kantoja kaikessa päätöksenteossa. [Sari Essayahin välihuuto]

Kysymyksen käsittely päättyi.